

Józef Korulczyk

Inwigilacja NSZZ „Solidarność” przez SB w Radzynie Podlaskim w latach 1980-81

Radzyński Rocznik Humanistyczny 7, 253-271

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RADZYŃSKI ROCZNIK HUMANISTYCZNY
Tom 7, 2009

Józef Korulczyk

Inwigilacja NSZZ „Solidarność” przez SB w Radzynie Podlaskim w latach 1980-81

Powstanie NSZZ „Solidarność” doprowadziło do przemian społeczno-politycznych w naszym kraju. Początkiem jej powstania były strajki na Wybrzeżu. 14 sierpnia 1980 r. stanęła Stocznia Gdańska. Strajk rozszerzył się na inne zakłady Trójmiasta, a następnie na całe Wybrzeże. Powołany został Międzyzakładowy Komitet Strajkowy. Sformułowano 21 postulatów. 31 sierpnia 1980 r. w Gdańsku podpisano porozumienie. Najważniejszym jego punktem była zgoda na stworzenie wolnych związków zawodowych. Zanim nastąpiły te wydarzenia w lipcu 1980 r. doszło do strajków na Lubelszczyźnie. 8 lipca 1980 r. rozpoczęła strajk. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku. Następnie strajki obejmują takie zakłady jak: Agromet Lublin, LZWS, FSC, Zakłady Azotowe Puławy, Eda Poniatowa czy PKP Węzeł Lubelski.

21 lipca (poniedziałek) o godz. 6:00 rozpoczął się strajk w Radzyńskim Przedsiębiorstwie Urządzeń Handlowych wraz z podległym zakładem w Kocku (razem około 100 osób). Pracownicy obu zmian zgromadzili się przed budynkiem administracji. Oprócz żądań płacowych postulaty dotyczyły przydziału mięsa, wędlin oraz węgla w ramach deputatu węglowego. Protestujący żądali przyjazdu dyrektora zjednoczenia z Wrocławia oraz osób kompetentnych do prowadzenia rozmów. Około godz. 12:00 przybyła delegacja władz z wicewojewodą białkopodlaskim. W wyniku negocjacji uzyskano słowne zapewnienie wojewody, że postulaty zostaną spełnione. Strajk zakończył się 23 lipca. 21 lipca rozpoczęła strajk Spółdzielnia Kółek Rolniczych, a 24 lipca Spółdzielnia Pracy „Radzynianka”.

Był to ostatni strajk na Lubelszczyźnie. Ich skala była imponująca. Strajkowało 150 zakładów pracy i około 50 tys. pracowników. Zgłoszono 1200 wniosków i po-

stulatów. W zdecydowanej większości miały one charakter wewnątrzzakładowy i ekonomiczny, chociaż nie tylko. Pojawił się postulat wolnych sobót, zrównanie zasiłków rodzinnych z zasiłkami dla milicji, czy nowych wyborów do rad zakładowych. Na przełomie sierpnia i września 1980r. na Lubelszczyźnie ponownie uaktywniły się komitety strajkowe.

Działalność sierpniowo-wrześniowa była pilnie obserwowana przez Służbę Bezpieczeństwa. Informacje przekazywane do Białej Podlaskiej pochodziły z Wydziału Paszportów. Oto przykłady takich notatek:

„17.08.1980 - Ob. Paszkiewicz, mieszkanka Radzyna Podlaskiego, pracownica szpitala poinformowała, że w Radzynie przebywał mieszkaniec Warszawy, który wypowiadał się na temat żądań wysuwanych pod adresem rządu przez strajkujących.

22.08.1980 - Referat Paszportów w Radzynie Podlaskim otrzymał informacje stwierdzającą, że wśród załogi Spółdzielni Mleczarskiej dyskutuje się jakoby Warszawa była obstawiana wojskiem radzieckim. Ponadto ob. Siemionek, pracownica EZPOW, wypowiadała się, że załoga często dyskutuje o ciągłych brakach w zaopatrzeniu w cukier, tłuszcz i sól. Społeczeństwo Radzyna wiąże duże nadzieje w rozwiązywaniu konfliktowej sytuacji po wystąpieniu telewizyjnym posła ChSS Morawskiego.

28.08.1980 – Ob. Kasprzak Władysław, pracownik Spółdzielni Inwalidów w Radzynie Podl. poinformował, że w dniu wczorajszym pracownicy Spółdzielni wyjechali do FSO w Warszawie celem odbioru części. Po powrocie wypowiadali się, że w zakładach tych wisi hasło *Pomozemy Pomorzanom*".

10 września w Świdniku powstał Międzyzakładowy Komitet Strajkowy NSZZ, który przyjął nazwę Środkowo-Wschodni. Pierwsze organizacje NSZZ w Radzynie powstały 16 września na terenie zakładów WZM „Delta” i Eksportowe Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego.

Następnie kolejne komisje zakładowe rejestrują swoje powstanie w Zarządzie Regionu. 26 listopada 1980 r. przedstawiciele komisji zakładowych NSZZ „Solidarność” z 11 zakładów pracy powołali Środowiskową Komisję Porozumiewawczą. Byli to Adam Ostasiewicz, Krzysztof Karaś, Kazimiera Szatkowska, Sławomir Ochnio, Józef Korulczyk, Artur Krzysiak, Jerzy Mroczek, Jan Skubisz, Bożena Małyszko, Bronisław Zieliński, Jan Ryba, Stefan Siatka, Krzysztof Bober, Józef Gadzała, Franciszek Musiatowicz, Krystyna Kaniewska, Stanisława Musikowska. Wybrane zostało pięcioosobowe prezydium. Przewodniczącym został Włodzimierz Dziega, zastępcą Roman Struczyk, a członkami Hildegarda Wieczorek, Grażyna Barszczewicz, Marian Kucyk. Na przełomie lat 1980-1981 Komisja porozumiewawcza zaczęła używać nazwy Międzyzakładowy Komitet Strajkowy. Powstała też „Solidarność” Rolników Indywidualnych. Wśród jej działaczy należy wymienić: Władysława Kowalczyka, Wacława Sójkę, Andrzeja Klimiuka, Henryka Szczepaniuka, Henryka Gmitruczuka. Czołowym działaczem Solidarności Rolników Indywidualnych był Kazimierz Cep, tajny współpracownik Służby Bezpieczeństwa o pseudonimie „Bogusław”.

Działalność „Solidarności” RI przyglądała się Służba Bezpieczeństwa. Na początku kwietnia 1981 r. MKZ NSZZ „Solidarność” Oddział Radzyń Podlaski skierował protest do kierownika komisariatu MO w związku z pogłoskami, że funkcyjna-

riusze milicji zbierają informacje dotyczące działalności „Solidarności” Rolników Indywidualnych.

„Solidarność” ożywiła uczucia religijne w środowiskach pracowniczych. W październiku 1980 r. zaczęto odprawiać Msze święte za związek, poświęcano krzyże w zakładach pracy, domagano się powrotu religii do szkół. 9 stycznia 1981 r. w Liceum Ogólnokształcącym w Radzynie Podlaskim zawieszono krzyże w jedenastu pomieszczeniach klasowych. Oto fragmenty informacji zastępcy komendanta wojewódzkiego MO do spraw Służby Bezpieczeństwa w Białej Podlaskiej, pułkownika Bernatowicza:

„(...) Podczas wszystkich mszy odprawianych w niedzielę dnia 11.01.1981 w kościele parafialnym kler wzywał do modlitw w intencji młodzieży i powodzenia wszczętej przez nią akcji wieszania krzyży w pomieszczeniach szkolnych. (...) Na posiedzeniach Rady Pedagogicznej w dniach 12 i 15.01.81 zwołanych przez dyrektora LO i inspektora oświaty, zapadły uchwały o pozostawieniu zawieszonych krzyży. Członkowie Rady wypowiedzieli się, iż *wiszące krzyże nikomu nie przeszkadzają*. Na 36 nauczycieli zatrudnionych w LO w Radzynie Podlaskim - 30 należy do NSZZ Solidarność.

Uchwała Rady Pedagogicznej z dnia 15.01.81 r. została zawieszona przez inspektora oświaty na przeciąg trzech dni, zgodnie z jego uprawnieniami.

W dniu 12.01.81 r. do dyrektora LO przysłała delegacja NSZZ Solidarność w składzie: przewodniczący MKP NSZZ Solidarność inż. Dziega, lekarz - Krzysiak i ob. Harasiński, która w imieniu rodziców zażądała pozostawienia zawieszonych w klasie krzyży, grożąc jednocześnie, iż w razie ich zdjęcia, rodzice dzieci uczęszczających do LO podejmą strajk w swoich zakładach pracy.

Codziennie do dyrektora LO zgłaszają się przedstawiciele młodzieży z poszczególnych klas z prośbą o podanie decyzji Rady Pedagogicznej w sprawie zawieszonych krzyży.

Jednocześnie informuję, że w Szkole Podstawowej nr 2 w Radzynie Podlaskim wychowawczyni klasy 6a Ob. mgr Henryka Stepulak organizuje zbiorowe modlitwy podczas przerw międzylekcyjnych.(...)”.

Sprawa zawieszenia krzyży oraz działań zmierzających do uzyskania zgody na budowę nowego kościoła zostanie przedstawiona w formie informacji wspomnianego już pułkownika Bernatowicza. Wydział Paszportów w Radzynie Podlaskim z dnia 10.01.1981 informuje, że w dniu dzisiejszym nie podjęli pracy pracownicy zakładów Delta w Branicy. Powodem niepodjęcia pracy było otrzymanie szyfrówki od NSZZ „Solidarność” z jednostki nadrzędnej w dniu 24 stycznia 1981, pracownica WSS „Społem” w Radzynie Podlaskim, obywatelka AK, poinformowała, iż wszystkie sklepy pracują normalnie, mimo, iż NSZZ „Solidarność” w jednostkach nadrzędnych apelowała, aby dzień dzisiejszy był dniem wolnym. W styczniu 1981 r. radzyńskie zakłady brały udział w strajku ostrzegawczym w walce o wolne soboty. Z bieżącej działalności NSZZ „Solidarność” w Radzynie Podlaskim Służba Bezpieczeństwa sporządzała informację dla I sekretarza KW PZPR. Sochy oraz wojewody białkopodlaskiego J. Pielę.

14 lutego 1981 przedstawiciele komisji zakładowych zrzeszonych w MKZ „Solidarność” Oddział Radzyna Podlaski uchwalili wydelegowanie do udziału we władzach regionalnych związku Włodzimierza Dziegę. W kwietniu 1981 r. w Świdniku odbyło się I Walne Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Środkowo-Wschodniego. Delegatami z Radzyna byli: Irena Król, Włodzimierz Dziegę, Henryk Topyło, Jerzy Obroślak i Marek Muniowski. Ten ostatni okazał się agentem SB o pseudonimie „Jan”

Wiosną 1981 r. odbyły się wybory do władz Oddziału NSZZ „Solidarność” w Radzynie Podlaskim. Skupiał on już 38 komisji zakładowych. Powołano 25-osobowy Zarząd z 7-osobowym Prezydium. Przewodniczącym Oddziału wybrano Włodzimierza Dziegę. W skład Zarządu weszli: Julian Mazurek, Józef Korulczyk, Janusz Charęziński, Henryk Szadkowski, Teresa Cetnarowicz, Marianna Szczepaniuk, Marek Muniowski, Leszek Mitura, Jerzy Szymecki, Sławomir Ochnio, Jan Koper, Henryk Wach, Jan Morawik, Maria Zabielska, Stanisław Daniluk, Wiesław Wiater, Wiesław Książek, Andrzej Wysokiński, Urszula Lep, Marian Petlak. W skład trzyosobowej Komisji Rewizyjnej weszli: Kazimiera Ochnio, Jan Siłuszzyk i Henryk Mazurek. Zebrani za najpilniejsze zadanie uznali organizację Samorządu pracowniczego.

13 grudnia wprowadzony został stan wojenny. W ramach kryptonimu „Jodła” internowany został Włodzimierz Dziegę. Internowano też Maksymiliana Kwaśniewskiego. Materiały komisji zakładowych zostały skonfiskowane.

Stan wojenny nie rozwiązał problemów, dlatego Służba Bezpieczeństwa nadal inwigilowała działaczy rozwiązanego NSZZ „Solidarność”. Kierował tym zastępca szefa RUSW ds. SB Zenon Kuźmiuk. Bezpośrednio sprawami zajmował się inspektor podporucznik Tadeusz Grzejdak, przyjęty do służby w RUSW w Radzynie z polecenia pp. Włodzimierza Sobolewskiego 14 stycznia 1980 r. Od 14 października 1988 został zastępcą szefa RUSW w Łosicach. Ze służby został zwolniony po negatywnym zweryfikowaniu 31 lipca 1990. W swoim piśmie o pozytywną weryfikację napisze: „Opierając się na zasadach praworządności i obiektywizmu poprzez niektóre ze swych przedsięwzięć wspierałem wręcz działalność opozycyjnego w latach 1980-1989 NSZZ „Solidarność”. Potwierdzić to zapewne może przywódca lokalnej radzyńskiej „Solidarności” ob. Włodzimierz Dziegę. Sądzę też, że nie zaprzeczy temu przywódca łosickiej „Solidarności” Zygmunt Gałęcki”.

Działania przeciw lokalnej „Solidarności” nosiły nazwę „Kwintet” i „Branica”. Akcja Branica dotyczyła kolportażu ulotek. Stwierdzono, że grupa kolportażu ulotek liczyła 11 osób (z czego 4 aktywne). Objęła swym działaniem 3 zakłady przemysłowe oraz 2 miejsca publiczne. Do tej grupy zaliczono następujące osoby: Mróz Stanisław, Wach Henryk, Mroczek Jerzy, Szczepaniuk Tadeusz, Łuczyński Adam, Mazurek Henryk, Król Irena, Szczepaniuk Marianna.

W ramach akcji „Kwintet” inwigilowano następujące osoby: Włodzimierza Dziegę, Juliana Mazurka, Henryka Szadkowskiego, Janusza Charęzińskiego. Każdy z inwigilowanych posiadał swoją teczkę z kryptonimem. Włodzimierz Dziegę – „Inżynier”, Julian Mazurek – „Rencista”, Henryk Szadkowski – „Geodeta”, a Janusz Charęziński – „Energetyk”.

SB posiadała wiedzę od informatorów niemieckich. Obywatel NRD, niejaki Adolf Nikoleński, donosił, iż Bogusław Rudnicki, mieszkaniec gminy Komarówka, w czasie prac w NRD jako student negatywnie wyrażał się o ustroju państwowym w swoim kraju. W ramach akcji „Kwintet” zaangażowano TW (tajny współpracownik). Na Włodzimierza Dziegę donosili między innymi TW „Jan”, TW „Diana”, TW „Bogusław”, TW „Kornel”, TW „Daniel”. W teczce „Geodeta” znajdują się donosy TW „Bogusław”, TW „Lech”, TW „Alan”. Na „Energetyka” donosił TW „Waldek”, ponadto KO (kontakt operacyjny) „BMW” i „ZP”. W ramach tej akcji Julian Mazurek został internowany w okresie 28 sierpnia 1982 do 21 września 1982 r.

Według raportu Służby Bezpieczeństwa formami działalności grupy „Kwintet” były:

- „zbieranie składek na pomoc internowanym, co ujawniono w okresie zawiązywania się działalności w styczniu 1982 r. na terenie filii WZM w Branicy Such. - zebrano pieniądze w szacunkowej kwocie 4 tys. złotych przekazano poprzez radzyński kler, najprawdopodobniej w celu sfinansowania pomocy internowanym w innych ośrodkach w kraju.
- działalność wydawnicza; w punkcie poligraficznym kontrolowanym przez nasze OŻI, wydrukowano na maszynie do pisania 2 różne w treści i formie ulotki /po 16 i 30 egz./ oraz dwa przedruki ulotnych pism pochodzących z zewnątrz. Tylko pierwsza ulotek /o mniejszym nakładzie/ dotarła do niewielkiej ilości czytelników. Kolportaż odbywał się na zasadzie „z ręki do ręki” wśród zaufanych b. działaczy Solidarności
- ustne rozpowszechnianie krytykanckich, wrogich politycznie treści; przejawy takiej działalności odnotowano operacyjnie głównie u J. Charzezińskiego i J. Mazurka.
- publiczne prezentowanie postaw opozycjonizmu; np. J. Mazurek, a za jego przykładem H. Szadkowski pobyt papieża w Polsce w 1983 r. wykorzystywali do demonstracyjnego wyekspozowania w oknach swych domów /usytuowanych przy jednej z głównych ulic na tle emblematów religijnych znaków „V”.
- działalność organizacyjno-programowa; konspiracyjne spotkania dla omawiania bieżącej sytuacji, planów, zamierzeń itp.

Z niepotwierdzonych w pełni danych wynika, że odnotowano w kwietniu 1982 r. fakty wykonywania na jezdniach i uliczkach parkowych wrogich napisów mogło być spowodowane pośrednim do tego inspirowaniem uczniów Liceum Ogólnokształcącego przez J. Mazurka”.

Celem SB było pełne rozpracowanie „Solidarności”, a następnie likwidacja struktur. Rozpracowywanie rozpoczęto na bazie danych uzyskanych od jednego z TW. W sumie wykorzystano siedmiu tajnych współpracowników, w tym jednego wewnątrz grupy oraz dwóch wartościowych KO. Większość z tych źródeł ulokowana była w środowiskach pracy i utrzymywała bezpośrednie kontakty z autentycznymi

działaczami. Od Kazimierza Cępa TW „Bogusław”, który przechowywał maszynę do pisania, pobrano wzory pisma maszynowego, które zostało zarejestrowane w Kartotece Dokumentów Anonimowych Zakładu Kryminalistyki KG MO w Warszawie. Jak podają dokumenty SB, maszyny nie rekwirowano, ponieważ równałoby się to z dekonspiracją TW lub co najmniej koniecznością postawienia go w stan oskarżenia.

Wobec członków grupy „Kwintet” stosowano różnego rodzaju represje. Były to zatrzymania 48-godzinne (3 razy), przeszukanie (6 razy) i rozmowy ostrzegawcze (20 razy). Na wskutek nacisku na władze administracyjne J. Mazurek został odwołany z funkcji kierownika Biura Geodezji. TW informowali o uczestnikach imienin np. u Janusza Charęzińskiego czy o weselu rodzinnym Włodzimierza Dzięgi. Działań operacyjnych wobec radzyńskich działaczy „Solidarności” SB zaprzestała na przełomie lutego i marca 1987 r.

Niniejsze informacje obejmują tylko część działań podejmowanych przez SB wobec NSZZ „Solidarność”. Ma on zainspirować do dalszych badań i pogłębić wiedzę historyczną z dziedziny niemalże jeszcze nie znanej. W aneksie publikujemy dokumenty źródłowe, które znalazły się w rękach Redakcji. Stanowią one uzupełnienie artykułu. Nie komentujemy ich, pozostawiając wnioski czytelnikom.

20 (4)

Podczas kazania wygłoszonego dnia 25.01.81 r. ks. Piotr Kowalski stwierdził m.in., że: " w dalszym ciągu w naszym kraju prześladowuje się ludzi wierzących. Głównie odbywa się to poprzez nie wydawanie zezwoleń na budowę nowych kościołów i dyskryminowanie wierzących przy obsadzaniu stanowisk. Od trzech lat parafia Radzyń Podlaski czeka na zezwolenie budowy kościoła?

W dalszej części kazania ks. Kowalski poinformował zebranych, że dnia 30.01.81 r. delegacja parafian uda się do Wojewody Białkopodlaskiego z prośbą o konkretną odpowiedź w sprawie zezwolenia na budowę kościoła w Radzynie Podlaskim.

Ksiądz ten apelował ponadto do wiernych, by walczyli o swoje prawa, w tym o "obecność Boga w zakładach pracy".-

Odbito w 5 egz.

Rozesł. wg rozdz.

Wyk. SA/JM

Nr maszynowy o ____/81

JM

Z-CA KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO MO
DO SPRAW SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA
W BIAŁEJ PODLASKIEJ

JM
PLK J. BERNATOWICZ

BEZPIECZEŃSTWA KWMO
BIAŁEJ PODLASKIEJ

Biała Podlaska, dnia 29 stycznia 1981 roku

- T a j n e -

5 91

Egz. Nr 3

Dz. U - 0 66/81

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3
w związku z art. 2 pkt. 1 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku
o ochronie informacji niejawnych
(Dz.U.Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

I N F O R M A C J A

dot. ewentualnego strajku okupa-
cyjnego Urzędu Wojewódzkiego
w Białej Podlaskiej.

Wzrost:

W. R. Socha
Sekr. KW PZPR
Białej Podl.

W. J. Piela
Jewoda
Białkopodlaski

Uprzejmie informuję, że dotarły do nas sygnały o przygotowaniach do strajku okupa-
cyjnego gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Białej Podl.
Strajk taki zamierzając podjąć w najbliższych
dniach aktywiści katolicy z Radzyna Podlaskiego
na znak protestu wobec nie uzyskania pozwolenia
na budowę kościoła w tej miejscowości.

Przywódcą grupy, która przygoto-
wuje się do strajku jest ob. WACŁAW ZABIELSKI, zam.
Radzyna Podlaski ul. Ostrowiecka 24 /czapnik/.

Ustaliliśmy, że jednym z członków
tej grupy ma być główny księgowy Urzędu Miasta i
Gminy w Międzyrzeczu Podlaskim, zam. w Radzynie Podl.
/bdb/.

Podczas kazania wygłoszonego dnia
25.01.81 r. w kościele parafialnym w Radzynie Podl.
ks. Jan CEP informował zebranych, że dnia 30.01.81 r.
delegacja parafian uda się do Wojewody Białkopodla-
skiego z prośbą o konkretną odpowiedź w sprawie
zezwolenia na budowę kościoła w Radzynie Podlaskim.

Istnieje duże prawdopodobieństwo, że właśnie ta delegacja po rozmowie z Wojewodą przystąpi do strajku okupacyjnego.-

Odbito w 5 egz.

Rozesł. wg rozdz.

Vyk. SA/JM

Nr maszynowy 0101/81

2-CA KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO MO
DO SPRAW SŁUŻBY BEZPIECZENSTWA
W BIAŁEJ POŁASKIEJ

JM
PLK J. BERNATOWICZ

Tajny data 16.02.81
0074 25

SLUŻBA BEZPIECZEŃSTWA KWMO
W BIAŁEJ PODLASKIEJ

Biała Podlaska, dnia 13 lutego 1981 roku

- T a j n e -

Egz. Nr 3

dz. U - o 101/81

JAWNE
Podstawa prawna: art. 86 ust. 3
w związku z art. 2 pkt. 1 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku
o ochronie informacji niejawnych
(Dz.U.Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

I N F O R M A C J A

dot. sakralizacji obiektów
państwowych w Radzynie
Podlaskim.

wymaga:

w. R. Socha
Sekt. KW PZPR
Białej Podl.

w. J. Piela
Jewoda Bielsko-
Podlaski.

Uprzejmie informuję, że w ostatnich dniach obserwujemy dalszy wzrost napięć społecznych na tle sakralizacji obiektów oświatowych w Radzynie Podlaskim.

W Liceum Ogólnokształcącym grono pedagogiczne przeprowadza aktualnie zbiórkę piędzi na zakup mszy dziękczynnej za powrót krzyży do szkoły. Emblematy religijne wiszą nadal w pomieszczeniach lekcyjnych LO. Zostały one zawieszane także w Przedszkolu Nr 1 w Radzynie Podlaskim.

Szczegółnej uwagi wymaga sytuacja w Przedszkolu Nr 2, gdzie może dojść do otwartego konfliktu na tle sakralizacji. Dyrektorka tego przedszkola ob. FRĄCZEK /żona emerytowanego funkcjonariusza MO/ sprzeciwia się zawieszeniu krzyży w salach przedszkolnych, czego domagają się pozostałe pracownicy.

Jednocześnie informuję, że uzyskaliśmy sygnały o przygotowaniach do uroczystego zawieszenia krzyży w szkołach podstawowych. Prawdopodobne jest, iż zostanie to dokonane przez grupy wiernych i młodzieży w formie procesji w najbliższym czasie.-

Odbito w 5 egz.

Rozesł. wg rozdz.

Wyk. SA/JM

Nr maszynowy 0140/61

Z-CIA KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO MO
DO SPRAW SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA
W BIAŁYM PODLASKIM

PLK J. BERNATOWICZ

z up.

PPŁK HENRYK SZUREK

Larej, do Nr 3545 du. 27.01.1981r.

19 (3)

BA BEZPIECZEŃSTWA KWMO
BIAŁEJ PODLASKIEJ

Biała Podlaska, dnia 26 stycznia 1981 roku

- T a j n e -

Egz. Nr 3

dz. U - O 56/81

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3
w związku z art. 2 pkt. 1 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku
o ochronie informacji niejawnych
(Dz.U.Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

I N F O R M A C J A

dot. sakralizacji obiektów państwowych
w Radzynie Podlaskiej.

ymują:

w. mgr R. Rocha
Sekr. KW PZPR
Białej Podl.

w. mgr inż. J.
ela Wojewoda
alskopodlaski

Uprzejmie informuję, że dnia
25.01.1981 r. w kościele parafialnym w Radzynie
Podlaskiej podczas mszy o godz. 9,00 i 10,00
wikariusze: ks. Piotr Kowalski i ks. Jan Cep po-
święcili krzyże przyniesione przez delegacje pra-
cowników Zakładu Narzędzi Gospodarczych i Spół-
dzielni Pracy "Radzynianka". Poświęcone krzyże
mają być zawieszane w pomieszczeniach w/w zakładów.

W przyszłym tygodniu księża
poświęcą następne partie krzyży przeznaczonych
do zawieszenia w innych zakładach pracy Radzyna
tj. dn. 26.01.81 r. o godz. 14,30 Zakład Eksporto-
wy Przetwórstwa Warzywniczego "Hortex" a dn. 1 i 4.
02.81 r. - Zakłady Przemysłu Odzieżowego "Gracja"
i Spółdzielnia Inwalidów.

Msze, na których poświęcane są
krzyże, zostały zakupione ze składek zbieranych
w zakładach pracy.

Dawej. do Nr 3768 chi 11.05.1981.
Białka Podlaska, dnia 17 maja 1981 r.

BEZPIECZEŃSTWA KIMD
RAKIEJ PODLASKIEJ

- T A J N E -

Egz. Nr 4

68

5

CA-0 334 / 81

JAWNE
Podstawa prawna: art. 86 ust. 3
w związku z art. 2 pkt. 1 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku
o ochronie informacji niejawnych
(Dz.U.Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

I N F O R M A C J A

dot. bieżących inicjatyw i działań Oddziału
NSZZ "Solidarność" w Radzynie Podlaskim.

mie:

Ł. Secha
Pretarz KW PZPR
w Radzynie Podlaskiej

W dalszym ciągu działacze radzyniejskiej "Solidarności" kontynuują w ramach działalności pozastatutowej inicjatywę, mającą służyć uzyskaniu społecznej akceptacji dla ich stanowiska, w sprawie sytuacji lokalowej i zdrowotnej w miejscowych przedsiębiorstwach. Podjęli oni także sprawę braku obsady kadrowej na stanowisku naczelnika miasta Radzyna.

Na ostatnim, poniedziałkowym posiedzeniu prezydium Oddziału NSZZ "Solidarność" w Radzynie Podlaskim postanowiono więc wystąpić z pismem odwołującym się do poszczególnych POP PZPR / przy większych zakładach pracy / z prośbą o zaopiniowanie wniosku - opelu.

"Solidarności" w sprawie czasowego udostępnienia budynku KMi PZPR na przedszkole.

W piśmie powyższym: dotarło ono w dniu 7 i 8 bm. do poszczególnych adresatów, zawarta jest częściowo treść tego apelu oraz jego uzasadnienie, nawiązujące do znanego "raportu o warunkach lokalowych i zdrowotnych w radzyńskich przedszkolach".

Z pierwszych komentarzy dotyczących tej sprawy wynika, iż część lokalnego środowiska odnosi się z poparciem dla "Solidarności". Stwierdza się też, że cyt: "... władze polityczne nie powinny dłużej zwlekać i winny wyjść na - przeciw społecznym potrzebom... zwłoka doprowadzić może do zaostrzenia sytuacji...".

Prezydium Oddziału "Solidarności" wystąpić też zamierza z formalnym wnioskiem do Prezydium MRN w Radzynie o uwzględnienie kandydata "Solidarności" przy podejmowaniu decyzji o obsadzie wskującego stanowiska naczelnika miasta. Wniosek ten uzasadnia się tym, że od maja ubiegłego roku brak naczelnika miasta powoduje opóźnienia, bądź odwołanie wielu istotnych dla środowiska decyzji itp. Kandydatem "Solidarności" na stanowisko naczelnika miasta jest Ob. Maria KRÓL ; działaczka NSZZ "Solidarność", członek PZPR, zatrudniona w Oddziale NBP Radzyń Podlaski, posiadająca wykształcenie wyższe, a uprzednio zatrudniona w radzyńskim Urzędzie Miasta. W charakterystyce jej osoby nadmieniamy się, że posiada ona doświadczenia w pracy administracyjnej. Jest operatywna, uczciwa... "

Odbite w 4 egz.
Rozesłano wg rozdz.

NACZELNIK WYDZIAŁU KWAD
W BIARĘD PODLASKIEJ
[Signature]
MRN MGR SKAWIŃSKI

Stanisław Skupinski
21-560 Międzyzecz Podk.
ul. Żanowie 13E/1

Międzyzecz Podk. 30.09.2000r.

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany z uwagi na
pracę w organach Policji i Straży Bezpieczeństwa
jestem w stanie potwierdzić, że Stanisław Okunski
zam. Kąkolewnca im. mi. usobine, b. urazony
dyrektora Szkoły Podstawowej w Kąkolewnicy
współpracował ze Strażą Bezpieczeństwa.

Źródło: TW ps. "WALDEK"
Przyjął: ppor. T. Grzejdak

O D P I S

Biała Kędz.
dn. 31.03.1998r.

12

JAWNE
Podstawa prawna-art. 86 ust. 3
w związku z art. 2 pkt.1 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku
o ochronie informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

TAJNE SPEC. WYKAZANIA

Egz. nr 1

Doniesienie

"Zmojego rozpoznania wynika, że konspiracyjne kontakty J. CHARĘZIŃSKI utrzymuje z:

1. Dziega Włodzimierz,
2. Łuczyński Adam,
3. Lewicki Marian, kam. Ładziń Podl, ul. Władzyńska
zięć Kościanka Stanisława
4. Waliński Czesław zam. jezioro, gm. Wobryn

ad. 3 kierownik działu utrzymania ruchu, wyrażnie sympatyzuje z "Solidarnością", ukształtowana negatywna postawa, negatywny stosunek do KZ i SB, w szczególności do KZ i SB, ad. 4 dogmatyk, gaduła, przejawia chęć oddziaływania na innych, pracuje jako mechanik w dziale utrzymania ruchu.

Prawdopodobnie w bliskich stosunkach z CHARĘZIŃSKIM jest też SEN Leonard; podobna postawa jak u Lewickiego

"Waldek"

Z okazji spotkania:

Na imieninach u KOWALSKIEGO JANA /działacza "Solidarności" w WZM "Delta", podejrzewanego w sprawie krypt. "BRANICA" o kwintniowy kolportaż ulotek/, w dn. 24.06.br byli zaproszeni jako jedyni goście:
- Charęziński Janusz,
- Dziega Włodzimierz
- i Lewicki Marian

Żona ww. Kowalskiego - TERESA, także była aktywistką "Solidarności" jest też zatrudniona w WZM "Delta".

O Charęzińskim T. powiedział także, iż w okresie legalnej działalności NSZZ "S" zajmował on się redagowaniem różnego rodzaju oświadczeń i protestów, które następnie wywieszał na zakładowej tablicy ogłoszeń. Miały one zazwyczaj wyraźnie antysocjalistyczny charakter.

M.in. J. Charęziński zagroził kierownikowi zakładu i niektórym działaczom partyjnym, iż "przyjdą oni jeszcze na balkonach prosić o przyjęcie do związku "Solidarność" ".

odbito w 2 egz.

Egz. nr 1 - sprawa krypt.
"KWINTET"

Egz. nr 2 -teczka.pracy TW

Za zgodność:

[Podpis]
ppor. T. Grzejdak
inspektor "ydz.V"

Institut Pamięci Narodowej
-Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddziałowe Biuro Udostępniania
i Archiwizacji Dokumentów
w Lublinie

Lublin, dnia 21.04.2009 r.

BULu-5532-961/05

Sz. Pan
Andrzej Dzięga
ul. Międzyrzeczka 28
21-300 Radzyń Podlaski

Nota dotycząca danych identyfikujących tożsamość pracowników, funkcjonariuszy,
żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa oraz osób, które przekazały informacje
o wnioskodawcy organom bezpieczeństwa państwa
Nr 14/09

W związku z Pana wnioskiem nr BULu-5532-961/05 z dnia 08.07.2005 r. dotyczącym podania danych identyfikacyjnych tożsamość pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa oraz osób, które przekazały informacje o wnioskodawcy organom bezpieczeństwa państwa na podstawie art. 35 ust 1 i 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424 z późn. zm.), Institut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu informuje Pana o dalszych danych identyfikujących tożsamość wyżej wymienionych osób, występujących w udostępnionych dokumentach dotyczących wnioskodawcy o sygn. IPN Lu 0225/89, które można było jednoznacznie określić na podstawie dokumentów KWMO/WUSW Biała Podlaska znajdujących się w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Dane identyfikujące pracownika, funkcjonariusza, żołnierza organów bezpieczeństwa oraz osobę przekazującą informację o wnioskodawcy organom bezpieczeństwa państwa:

Nazwisko: Jeżowska
Imiona: Maria
Imię ojca: Antoni
Data urodzenia: 16.08.1962 r.
Pseudonim: „Diana”
Miejsce pracy- ZSZ Nr 1 w Radzynie Podlaskim

Institut Pamięci Narodowej
DYREKTOR ODZIALU
W LUBLINIE

Jacek Welter

(podpis i pieczęć osoby upoważnionej)

Opinia: Katarzyna...

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie
ul. Szewska 2, 20-086 Lublin, tel. (081) 5363411, fax (081) 5363412
www.ipn.gov.pl

Instytut Pamięci Narodowej
-Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddziałowe Biuro Udostępniania
i Archiwizacji Dokumentów
w Lublinie

BULu-5532-961/05

Lublin, dnia 21.04.2009 r.

Sz. Pan
Andrzej Dzięga
ul. Międzyrzecka 28
21-300 Radzyń Podlaski

Nota dotycząca danych identyfikujących tożsamość pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa oraz osób, które przekazały informacje o wnioskodawcy organom bezpieczeństwa państwa
Nr *46*/09

W związku z Pana wnioskiem nr BULu-5532-961/05 z dnia 08.07.2005 r. dotyczącym podania danych identyfikacyjnych tożsamość pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa oraz osób, które przekazały informacje o wnioskodawcy organom bezpieczeństwa państwa na podstawie art. 35 ust 1 i 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucji Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424 z późn. zm.), Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu informuje Pana o dalszych danych identyfikujących tożsamość wyżej wymienionych osób, występujących w udostępnionych dokumentach dotyczących wnioskodawcy o sygn. **IPN Lu 0225/89**, które można było jednoznacznie określić na podstawie dokumentów KWMO/WUSW Biała Podlaska znajdujących się w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Dane identyfikujące pracownika, funkcjonariusza, żołnierza organów bezpieczeństwa oraz osobę przekazującą informację o wnioskodawcy organom bezpieczeństwa państwa:

Nazwisko: **Muniowski**
Imiona: **Marek Włodzimierz**
Imię ojca: **Marian**
Data urodzenia: **29.07.1951 r.**
Pseudonim: „**Jan**”
Miejsce pracy/zawód- **Zakład Narzędzi Gospodarczych w Radzynie Podlaskim.**

(podpis i pieczęć osoby upoważnionej)

Instytut Pamięci Narodowej
DYREKTOR ODDZIAŁU
W LUBLINIE
David Welter
David Welter

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie
ul. Szewska 2, 20-086 Lublin, tel. (081) 5363411, fax (081) 5363412
www.ipn.gov.pl

Instytut Pamięci Narodowej
-Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddziałowe Biuro Udostępniania
i Archiwizacji Dokumentów
w Lublinie

Lublin, dnia 21.04.2009 r.

BULu-5532-961/05

Sz. Pan
Andrzej Dzięga
ul. Międzyrzecka 28
21-300 Radzyń Podlaski

Nota dotycząca danych identyfikujących tożsamość pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa oraz osób, które przekazały informacje o wnioskodawcy organom bezpieczeństwa państwa
Nr 15/09

W związku z Pana wnioskiem nr BULu-5532-961/05 z dnia 08.07.2005 r. dotyczącym podania danych identyfikacyjnych tożsamość pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa oraz osób, które przekazały informacje o wnioskodawcy organom bezpieczeństwa państwa na podstawie art. 35 ust 1 i 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucji Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424 z późn. zm.), Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu informuje Pana o dalszych danych identyfikujących tożsamość wyżej wymienionych osób, występujących w udostępnionych dokumentach dotyczących wnioskodawcy o sygn. IPN Lu 0225/89, które można było jednoznacznie określić na podstawie dokumentów KWMO/WUSW Biela Podlaska znajdujących się w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Dane identyfikujące pracownika, funkcjonariusza, żołnierza organów bezpieczeństwa oraz osobę przekazującą informację o wnioskodawcy organom bezpieczeństwa państwa:

Nazwisko: **Cep**
Imiona: **Kazimierz**
Imię ojca: **Wacław**
Data urodzenia: **10.03.1958 r.**
Pseudonim: **„Bogusław”**
Miejsce pracy/zawód: **stolarz**

Instytut Pamięci Narodowej
DZIAŁ UDOSTĘPNIENIA I ARCHIWIZACJI

Jacek Welter
.....
(podpis i pieczęć osoby upoważnionej)

Alicja Kucharska-Cybulka

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie
ul. Szewska 2, 20-086 Lublin, tel. (081) 5363411, fax (081) 5363412
www.ipn.gov.pl